

مصاحبه بالینی پیشرفته

به روش گام به گام

تالیف

دکتر محمد علی گودرزی

استاد دانشگاه شیراز

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	: گودرزی، محمدعلی، [دکتر]
عنوان و نام پدیدآور	: مصاحبه بالینی پیشرفته به روش گام به گام / تالیف محمدعلی گودرزی.
مشخصات نشر	: تهران: آوای نور، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۴۰۸ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۰۴-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: مصاحبه روان درمانی
موضوع	: مصاحبه روان‌درمانی -- فن
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ م ۹۶/۴۸۰/۷ RC
رده بندی دیویی	: ۶۱۶/۸۹
شماره کتابشناسی، مله	: ۳۸۷۲۹۷۱

مصاحبه بالینی پیشرفته به روش گام به گام

تالیف: دکتر محمد علی گودرزی

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ چهارم ۱۳۹۷

تیراژ: ۲۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۰۴-۷

تهران: خیابان انقلاب- خیابان ۱۲ فروردین- خیابان وحید نظری- پلاک ۹۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۳۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار مؤلف	۱۳
فصل اول: کلیات	۱۷
مصاحبه بالینی	۱۷
پیچیدگی فرایند مصاحبه و روان درمانی	۱۸
ارتباط درمانی به عنوان هسته اصلی مصاحبه بالینی و روان درمانی	۱۸
جهت گیری‌های نظری مورد استفاده در این کتاب	۲۰
پیچیدگی آموزش مهارت‌های مصاحبه و رویکرد تک مهارتی	۲۲
یافته‌های پژوهشی در مورد رویکرد گام به گام	۲۳
شیوه ارائه نمونه ها	۲۳
نگاهی کلی به تکنیک‌های مندرج در این کتاب	۲۴
فصل دوم: شروع مصاحبه	۲۷
۱-۲ شناخت اولیه و برقراری رابطه با مراجع	۲۷
۵-۲ بهره گیری از زبان غیر کلامی	۲۸
۲۱-۲ عوامل مؤثر در برداشت مراجع از مصاحبه گر و مصاحبه	۳۲
۲۵-۲ صحبت کردن به زبان مراجع	۳۳
۲۹-۲ پذیرش مراجع	۳۳
۳۳-۲ شکایت اصلی	۳۴
۴۱-۲ باز کردن فضای گفتگو	۳۶
۴۹-۲ همدلی با مراجع	۳۷
۶۱-۲ طرح پرسش بر اساس سطح بینش مراجع	۳۹
۶۵-۲ تمرکز بر شخصیت و منش مراجع	۴۰
۶۹-۲ توسل به مشاهده گر سالم در مراجع	۴۱
۷۳-۲ نشان دادن مهارت حرفه ای	۴۲

۴۳.....	۷۷-۲ سؤالات دوره .....
۴۵.....	۸۵-۲ پاسخ سؤالات فوق .....
۴۶.....	۸۶-۲ نکاتی که در مورد شروع مصاحبه باید به خاطر سپرد .....
۴۷.....	واحد فعالیت ۱-۲ .....
۴۹.....	واحد فعالیت ۲-۲ .....
۵۰.....	۸۷-۲ ملاحظات فرهنگی .....
۵۱.....	فصل سوم: اصول و تکنیک‌های پرسشگری .....
۵۳.....	۵-۳ طرح پرسش در جهت نگرانی‌های مراجع .....
۵۴.....	۹-۳ تمرکز بر نمونه‌های عینی رفتار .....
۵۵.....	۱۳-۳ نحوه پرسش در مورد مسائل حساس .....
۵۶.....	۱۷-۳ پرسش‌های دوسویه .....
۵۹.....	۲۹-۳ پرسش‌های تعویقی .....
۶۰.....	۳۳-۳ پرسش‌های تلویحی .....
۶۲.....	۴۱-۳ پرسش‌های فرافکنی .....
۶۵.....	۵۳-۳ پرسش‌های متمرکز بر راه حل .....
۶۹.....	۶۹-۳ پرسش‌های درجه گذاری .....
۷۲.....	۷۷-۳ پرسش‌های درصدی .....
۷۳.....	۸۱-۳ پرسش‌های شگرد سنج .....
۷۷.....	۹۳-۳ پرسش‌های پیش از وقوع .....
۸۰.....	۱۰۱-۳ پرسش‌های اعجازی .....
۸۱.....	۱۰۵-۳ پرسش‌های برون‌گرانه .....
۸۲.....	۱۰۹-۳ سؤالات دوره .....
۸۳.....	پاسخ سؤالات فوق .....
۸۴.....	۱۱۰-۳ نکاتی که در مورد اصول و تکنیک‌های پرسشگری باید به خاطر سپرد .....
۸۶.....	واحد فعالیت ۱-۳ .....
۸۹.....	واحد فعالیت ۲-۳ .....
۹۰.....	۱۱۱-۳ ملاحظات فرهنگی .....
۹۱.....	فصل چهارم: تمرکز بر احساسات .....
۹۲.....	۱-۴ پرسش مستقیم در مورد احساس .....
۹۴.....	۹-۴ پرسش‌های باز .....
۹۵.....	۱۳-۴ بیان نگرانی و همدردی با مراجع .....

۹۷.....	۱۷-۴ انعکاس احساس
۹۹.....	۲۵-۴ توجه به نشانه‌های عاطفی
۱۰۰.....	۲۹-۴ انعکاس تفسیری
۱۰۲.....	۳۷-۴ تکنیک مقایسه
۱۰۳.....	۴۱-۴ پرسش در مورد جزئیات احساس
۱۰۴.....	۴۶-۴ سؤالات دوره
۱۰۵.....	پاسخ سؤالات فوق
۱۰۶.....	۴۷-۴ نکاتی که در مورد تمرکز بر احساسات باید به خاطر سپرد
۱۰۶.....	واحد فعالیت ۱-۴
۱۰۹.....	واحد فعالیت ۲-۴
۱۱۰.....	۴۸-۴ ملاحظات فرهنگی
۱۱۱.....	فصل پنجم: اظهارات همدلانه
۱۱۲.....	۱-۵ تعریف و کاربردها
۱۱۹.....	۲۹-۵ عدم استفاده از بیانات کلی و عمومی برای همدلی
۱۲۲.....	۴۱-۵ همدلی با احساس دوگانه مراجعین
۱۲۴.....	۴۹-۵ همدلی در پاسخ به شیوه‌های دفاعی مراجعین
۱۲۶.....	۵۷-۵ درک معنای ضمنی گفته‌های مراجعین
۱۲۹.....	۶۹-۵ همدلی برای اعتبار بخشی به تجارب مراجعین
۱۳۱.....	۷۷-۵ همدلی برای کنترل احساسات مراجعین
۱۳۳.....	۸۵-۵ سؤالات دوره
۱۳۴.....	پاسخ سؤالات فوق
۱۳۴.....	۸۶-۵ نکاتی که در مورد اظهارات همدلانه باید به خاطر سپرد
۱۳۴.....	واحد فعالیت ۱-۵
۱۳۷.....	واحد فعالیت ۲-۵
۱۳۸.....	۸۷-۵ ملاحظات فرهنگی
۱۳۹.....	فصل ششم: مصاحبه انگیزشی
۱۴۰.....	۱-۶ بیان همدلی
۱۴۱.....	۵-۶ ایجاد فاصله
۱۴۲.....	۹-۶ انطباق با مقاومت
۱۴۴.....	۱۷-۶ حمایت خودپسندگی
۱۶۲.....	۸۵-۶ سؤالات دوره

۱۶۳	پاسخ سؤالات فوق
۱۶۳	۸۶-۶ نکاتی که در مورد مصاحبه انگیزشی باید به خاطر سپرد
۱۶۳	واحد فعالیت ۱-۶
۱۶۶	واحد فعالیت ۲-۶
۱۶۷	۸۷-۶ ملاحظات فرهنگی
۱۶۹	فصل هفتم: اداره مقاومت
۱۶۹	۱-۷ دیر آمدن مراجع
۱۷۱	۵-۷ رفتارهای غیر کلامی مراجع
۱۷۱	۹-۷ مقاومت آشکار
۱۷۲	۱۳-۷ مقاومت ناآشکار
۱۷۷	۲۹-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک انعکاس احساس
۱۷۹	۳۷-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک انعکاس افراطی
۱۸۴	۵۳-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک انعکاس دوسویه
۱۸۶	۶۱-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک تغییر مسیر
۱۸۸	۶۵-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک موافقت جزئی
۱۸۹	۶۹-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک بازچارچوب دهی
۱۹۱	۷۳-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک تصریح انتخاب آزاد
۱۹۲	۷۷-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک اضمحلالی
۱۹۳	۸۱-۷ غلبه بر مقاومت با اداره خصومت مراجع
۱۹۶	۸۹-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک پذیرش افراطی
۲۰۰	۱۰۵-۷ غلبه بر مقاومت با تکنیک جدا سازی (دو صدلی)
۲۰۲	۱۱۳-۷ سؤالات دوره
۲۰۳	پاسخ سؤالات فوق
۲۰۴	۱۱۴-۷ نکاتی که در مورد اداره مقاومت باید به خاطر سپرد
۲۰۴	واحد فعالیت ۱-۷
۲۰۷	واحد فعالیت ۲-۷
۲۰۸	۱۱۵-۷ ملاحظات فرهنگی
۲۰۹	فصل هشتم: اداره مکانیزم‌های دفاعی
۲۰۹	۱-۸ نشانه‌های رفتاری مکانیزم‌های دفاعی
۲۱۱	۹-۸ مکانیزم دفاعی انکار
۲۱۳	۲۱-۸ مکانیزم دفاعی فرافکنی

۲۱۵	.....	۲۹-۸	مکانیزم دفاعی پرخاشگری انفعالی
۲۱۵	.....	۳۳-۸	مراجعه‌ی که فقط از تجارب منفی صحبت می‌کنند
۲۱۸	.....	۴۵-۸	اداره مکانیزم دفاعی با تکنیک چشم پوشی
۲۱۹	.....	۵۳-۸	مراحل اصلاح مکانیزم‌های دفاعی
۲۲۱	.....	۵۷-۸	کمک به مراجع در برابر دفاع‌ها با تکنیک همدلی (مرحله رابطه)
۲۲۳	.....	۶۵-۸	کمک به مراجع در برابر دفاع‌ها با تکنیک اطمینان بخشی (مرحله رابطه)
۲۲۴	.....	۶۹-۸	در معرض آگاهی قرار دادن ادراکات تحریف شده و تجزیه شده (مرحله وحدت بخشی)
۲۲۷	.....	۸۱-۸	تمرکز بر اطلاعاتی که دریافت نشده است (مرحله وحدت بخشی)
۲۳۰	.....	۸۹-۸	استحکام بخشی به ادراکات درست و هماهنگ مراجع
۲۳۱	.....	۹۳-۸	توجه به شیوه پنهان کردن احساسات توسط مراجع
۲۳۲	.....	۹۷-۸	استحکام بخشی به وسیله مقایسه عقاید غیر منطقی با عقاید منطقی
۲۳۳	.....	۱۰۱-۸	استحکام بخشی به ادراکات درست مراجع با روش تفسیر
۲۳۴	.....	۱۰۵-۸	جلوگیری از دفاع‌ها با روش خود مچ گیری
۲۳۶	.....	۱۰۹-۸	جلوگیری از دفاع‌ها با روش طوری عمل کن که گویی
۲۳۷	.....	۱۱۳-۸	جلوگیری از دفاع‌ها با شمارش دفعات به کارگیری آنها
۲۳۸	.....	۱۱۸-۸	سؤالات دوره
۲۳۹	.....		پاسخ سؤالات فوق
۲۴۰	.....	۱۱۹-۸	نکاتی که در مورد تکنیک‌های اداره مکانیزم‌های دفاعی باید به خاطر سپرد
۲۴۱	.....	۱-۸	واحد فعالیت
۲۴۳	.....	۲-۸	واحد فعالیت
۲۴۵	.....	۱۲۰-۸	ملاحظات فرهنگی
۲۴۷	.....		فصل نهم: تکنیک‌های مداخله
۲۴۷	.....	۱-۹	تکنیک آموزش روانی
۲۵۴	.....	۱۷-۹	تکنیک تلقین
۲۵۸	.....	۳۳-۹	تکنیک مخالفت
۲۶۱	.....	۴۱-۹	تکنیک تأیید
۲۶۳	.....	۴۵-۹	تکنیک نصیحت کردن
۲۶۷	.....	۵۷-۹	تکنیک اصرار
۲۶۹	.....	۶۵-۹	سؤالات دوره
۲۷۰	.....		پاسخ سؤالات فوق
۲۷۰	.....	۶۶-۹	نکاتی که در مورد تکنیک‌های مداخله باید به خاطر سپرد

۲۷۱	.....	واحد فعالیت ۱-۹
۲۷۳	.....	واحد فعالیت ۲-۹
۲۷۴	.....	۶۷-۹ ملاحظات فرهنگی
۲۷۵	.....	فصل دهم: مداخله حمایتی و اطمینان بخشی
۲۷۵	.....	۱-۱۰ پذیرش گرم مراجع
۲۷۶	.....	۵-۱۰ ابراز مستقیم علاقه به مراجع
۲۷۷	.....	۹-۱۰ ابراز توجه، مراقبت و نگرانی در مورد سلامتی مراجع
۲۷۸	.....	۱۳-۱۰ تکنیک تأیید
۲۸۰	.....	۱۷-۱۰ هدیه دادن
۲۸۱	.....	۲۱-۱۰ پذیرش اشتباهات
۲۸۲	.....	۲۵-۱۰ تشویق و تقویت خود تأییدی مراجع
۲۸۳	.....	۲۹-۱۰ حمایت و تأیید باز و آشکار مراجع
۲۸۴	.....	۳۳-۱۰ حمایت از بازگویی‌های مراجع
۲۸۵	.....	۳۷-۱۰ حمایت از اولین مراجعه
۲۸۶	.....	۴۱-۱۰ ماهیت بیانیه‌های حمایت آمیز
۲۸۷	.....	۴۵-۱۰ حمایت از مراجع در حین اجرای آزمون ها
۲۸۸	.....	۴۹-۱۰ تکنیک اطمینان بخشی
۲۹۲	.....	۶۵-۱۰ سؤالات دوره
۲۹۲	.....	پاسخ سؤالات فوق
۲۹۳	.....	۶۶-۱۰ نکاتی که در مورد مداخله حمایتی و اطمینان بخشی باید به خاطر سپرد
۲۹۳	.....	واحد فعالیت ۱-۱۰
۲۹۵	.....	واحد فعالیت ۲-۱۰
۲۹۶	.....	۶۷-۱۰ ملاحظات فرهنگی
۲۹۷	.....	فصل یازدهم: اختتام جلسه مصاحبه
۲۹۷	.....	۱-۱۱ ارائه بازخورد به مراجع در پایان جلسه
۲۹۸	.....	۵-۱۱ حمایت از تصمیم مراجع برای اخذ کمک تخصصی
۲۹۹	.....	۹-۱۱ عناصر خاتمه بخشیدن به مصاحبه
۳۰۱	.....	۱۳-۱۱ در نظر گرفتن وقت کافی برای خاتمه دادن به جلسه
۳۰۳	.....	۱۷-۱۱ نحوه برخورد با سؤالات مراجعین در پایان جلسه
۳۰۴	.....	۲۱-۱۱ نحوه برخورد با مراجعین دفاعی
۳۰۶	.....	۲۵-۱۱ جمع‌بندی مطالب جلسه و ارائه فرصت نهایی به مراجع

۳۰۷	.....	۲۹-۱۱ خاتمه دادن سریع به جلسه مصاحبه
۳۱۱	.....	۴۱-۱۱ نحوه بررسی درمان‌های قبلی
۳۱۲	.....	۴۵-۱۱ صورت‌بندی مورد و اهداف درمانی
۳۱۲	.....	۴۹-۱۱ نحوه ادامه جلسات روان درمانی
۳۱۵	.....	۵۴-۱۱ سؤالات دوره
۳۱۶	.....	پاسخ سؤالات فوق
۳۱۶	.....	۵۵-۱۱ نکاتی که در مورد اختتام جلسه مصاحبه باید به خاطر سپرد
۳۱۶	.....	واحد فعالیت ۱-۱۱
۳۱۹	.....	واحد فعالیت ۲-۱۱
۳۲۰	.....	۵۶-۱۱ ملاحظات فرهنگی
۳۲۱	.....	فصل دوازدهم: ارزیابی خودکشی
۳۲۱	.....	۱-۱۲ خطر پرسش در مورد خودکشی
۳۲۲	.....	۵-۱۲ توجه به زبان غیر کلامی
۳۲۳	.....	۹-۱۲ توجه به سابقه خانوادگی
۳۲۴	.....	۱۳-۱۲ سابقه افسردگی و خودکشی‌های قبلی
۳۲۵	.....	۱۷-۱۲ سابقه روان پزشکی
۳۲۶	.....	۲۹-۱۲ ارزیابی نقشه یا برنامه خودکشی
۳۳۲	.....	۵۷-۱۲ ارزیابی افکار منفی مراجع
۳۳۳	.....	۶۱-۱۲ ارزیابی نوسانی یا دیدگاه منفی نسبت به آینده
۳۳۵	.....	۶۹-۱۲ ارزیابی گفته‌های معمول مراجع
۳۳۶	.....	۷۳-۱۲ گوش دادن به مراجع
۳۳۷	.....	۷۷-۱۲ گوشزد کردن جایگاه حرفه‌ای خود
۳۳۸	.....	۸۱-۱۲ کمک به یادآوری رویدادها و تجارب هیجانی خوشایند
۳۴۰	.....	۸۵-۱۲ تمرکز بر منابع و توانمندی‌های فعلی مراجع
۳۴۱	.....	۸۹-۱۲ سوق دادن مراجع به پیدا کردن راه‌حل‌های دیگر
۳۴۲	.....	۹۳-۱۲ سؤالات دوره
۳۴۳	.....	پاسخ سؤالات فوق
۳۴۳	.....	۹۴-۱۲ نکاتی که در مورد ارزیابی خودکشی باید به خاطر سپرد
۳۴۴	.....	واحد فعالیت ۱-۱۲
۳۴۷	.....	واحد فعالیت ۲-۱۲
۳۴۸	.....	۹۵-۱۲ ملاحظات فرهنگی

۳۴۹	..... فصل سیزدهم: مهارت‌های خاص
۳۴۹	..... ۱-۱۳ برخورد با مراجعین هذیانی یا دروغگو
۳۵۶	..... ۲۹-۱۳ برخورد با مراجعینی که مبهم صحبت می‌کنند
۳۶۲	..... ۵۷-۱۳ برخورد با مراجعینی که رفتار خصمانه دارند
۳۶۷	..... ۷۷-۱۳ برخورد یا گریه کردن مراجعین
۳۶۹	..... ۸۵-۱۳ سؤالات دوره
۳۶۹	..... پاسخ سؤالات فوق
۳۶۹	..... ۸۶-۱۳ نکاتی که در مورد مهارت‌های خاص باید به خاطر سپرد
۳۷۰	..... واحد فعالیت ۱-۱۳
۳۷۳	..... واحد فعالیت ۲-۱۳
۳۷۴	..... ۸۷-۱۳ ملاحظات فرهنگی
۳۷۵	..... فصل چهاردهم: مصاحبه نمونه
۴۰۵	..... معادل فارسی اعلام انگلیسی
۴۰۷	..... منابع

پیشگفتار مؤلف

یکی از مسائل غامض در روان‌درمانی اختلالات روانی پاسخ به این سؤال است که چگونه با صرف کمترین زمان و هزینه می‌توان رفتارهای نابهنجار مراجع را اصلاح کرد. مدل‌های آسیب‌شناسی روانی به این سؤال پاسخ می‌دهند که رفتار نابهنجار چگونه به وجود می‌آید و بر اثر چه عواملی تداوم پیدا می‌کند. هدف غایی این مدل‌ها این است که به متخصصان روان‌درمانی کمک کند تا برای روان‌درمانی اختلالات روانی بینش و بصیرت عمیق‌تری پیدا کنند. با وجود این، همه مدل‌های روان‌درمانی مبتنی بر یک مدل آسیب‌شناسی روانی نیستند. برای مثال، درمانگران متمرکز بر راه حل به جای بررسی مشکل مراجع، به بررسی برهه‌هایی می‌پردازند که مشکلی وجود نداشته است تا از طریق آن راه‌های سازگاری فرد را در مقطع فعلی پیدا کنند.

وجود مدل‌های مختلف روان‌درمانی نشان می‌دهد که تغییر رفتار مراجعین آن - چنان که در نگاه اول به نظر می‌آید، کار ساده‌ای نیست. قبل از هر چیز، روان‌درمانگر نیاز به مجموعه مهارت‌هایی دارد که بتواند مراجع را به سوی تغییر رفتار سوق دهد. یادگیری این مهارت‌ها نیز چندان آسان نیست و بر اثر تمرین و ممارست آموخته می‌شود. صرف نظر از این که درمانگر برای روان‌درمانی مراجع از کدام مدل روان‌درمانی استفاده کند، او باید قادر باشد که با مراجع خود ارتباط درمانی برقرار کند و این ارتباط درمانی را به سمت تغییر رفتار مراجع سوق دهد. یادگیری مهارت‌های مصاحبه، اولین گام در این مسیر طولانی و پر پیچ و خم می‌باشد.

در کتاب مصاحبه مؤثر به روش گام به گام که قبلاً توسط مؤلف این کتاب و همکار گرامی جناب آقای دکتر میرجعفری به چاپ رسید، مهارت‌های عمومی یک مصاحبه مؤثر اعم از این که در موقعیت‌های بالینی انجام گیرد یا در موقعیت‌های غیربالینی مورد بحث قرار گرفت. هدف از تألیف کتاب حاضر، آموزش مهارت‌های مصاحبه در موقعیت‌های بالینی به شیوه گام به گام است. تجربه مؤلف کتاب حاضر و

تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها در به کار گرفتن شیوه گام به گام برای آموزش مهارت‌های مصاحبه نشان داد که روش گام به گام شیوه‌ای مؤثر و کارآمد است. به همین دلیل، مؤلف تصمیم گرفت دست به تألیف کتابی در زمینه مصاحبه بالینی بزند که در آن بر تکنیک‌های مقدماتی روان‌درمانی تمرکز شود. کتاب حاضر محصول این تفکر می‌باشد و با سبکی مشابه کتاب مصاحبه مؤثر به روش گام به گام نگاشته شده‌است.

توجه به چند نکته اصلی در مطالعه این کتاب می‌تواند به خواننده محترم کمک کند تا از مطالب این کتاب بهره بیشتری را ببرد. نکته اول این که مصاحبه بالینی در محیط واقعی پویا و به هم پیوسته است. پویایی مصاحبه به این معناست که همواره در جریان مصاحبه بالینی می‌توان شاهد تغییراتی در روند کار توسط مصاحبه‌گر یا مراجع بود. این تغییرات لزوماً ممکن است در چارچوب یک مدل خاص قرار نگیرد و مسیری را طی کند که بر اساس هیچ مدلی قابل توضیح نباشد. به هم پیوستگی مصاحبه نیز به این معناست که برخوردهای قبلی مراجع-مصاحبه‌گر، در واکنش‌های بعدی آن‌ها با یکدیگر مؤثر واقع می‌شود. بنابراین، اگر از یک دیدگاه پویا به جریان مصاحبه نگاه کنیم، نمی‌توانیم مصاحبه را به اجزاء آن خرد کنیم و هر جزء را به صورت جداگانه مورد بررسی قرار دهیم. خواننده محترم کتاب حاضر، توجه داشته باشد که به خاطر ساده‌سازی مصاحبه بالینی از اصول فوق عدول شده‌است.

در کتاب حاضر ادعا نداریم که مصاحبه‌گران را به یک دیدگاه پویا و منسجم برای بررسی مشکلات مراجعین و درمان آن‌ها هدایت خواهیم کرد. هدف این کتاب آن است که تکنیک‌های مصاحبه بالینی را در موقعیت‌های فرضی و بدون در نظر گرفتن پویایی‌ها و به هم پیوستگی مصاحبه آموزش دهد. ترکیب این تکنیک‌ها و مهارت‌ها بر عهده خوانندگان کتاب و مدرسان آن است. این امر زمانی حاصل می‌شود که خوانندگان محترم کتاب تمرین‌ها و فعالیت‌های پیشنهاد شده کتاب را به نحو مؤثری در کلاس درس انجام دهند و پویایی و انسجام را در جریان این تمرین‌ها بیاموزند.

در این کتاب کوشش شده‌است نمونه‌های متعددی از مشکلات مراجعین و پاسخ‌های مصاحبه‌گران متفاوت در موقعیت‌های مختلف بالینی ارائه شود. بیشتر نمونه‌های ارائه شده از تجارب بالینی مؤلف کتاب برگرفته شده‌است. در مواردی نیز که از مثال‌های مطرح شده در منابع کتاب استفاده شده‌است با توجه به تجارب بالینی مؤلف در آن‌ها جرح و تعدیل‌هایی انجام شده‌است. این نمونه‌ها به

خوانندگان کمک خواهد کرد که بتوانند با مشکلات مراجعین ایرانی آشنایی بیشتری پیدا کنند و پاسخ‌های نامناسب مصاحبه‌گران ایرانی را نیز مورد ملاحظه قرار دهند.

با توجه به نکته فوق خواننده محترم باید توجه داشته باشد که مثال‌های ارائه شده برای تکنیک‌ها و مهارت‌های مندرج در این کتاب، فقط به منظور آشنایی با نحوه کاربرد تکنیک ارائه شده‌است و کاربرد همان تکنیک در موقعیت‌های بالینی واقعی نیاز به ایجاد زمینه‌سازی‌های کافی دارد.

